

ОД РАМКОВЕН

Досегашната практика покажа дека во името на Рамковниот договор се подметнуваа и измени во одредени законски решенија, кои не се никаква обврска од него. Таков е случајот со Законот за трет државен универзитет, за државјанства и особено Законот за територијална организација.

Три години по срамниот Охридски договор, се покажа дека тој се донесе на штета на Македонците. Македонските власти ги амнестираа припадниците на ОНА, и наместо в затвор ги "пикнаа" во Собранието.

Пишува:
Жаклина МИТЕВСКА

Изгласаниот Закон за територијална организација на локалната самоуправа на државата ги уништи и последните надежи на македонските граѓани за зачувување на својата земја во постојните граници. Залудни беа општинските референдуми, маратонските собраниски седници и меѓусебните препукувања меѓу претставниците на македонската позиција и опозиција во законодавниот дом. Попусти беа и протестите на граѓаните против територијалната поделба. Во овие моменти, единствениот спас за државата народот го гледа во референдумот, за чиешто распишување е потребно да се собират 150.000 потписи, до 23 август. Како што се приб-

лижува крајниот рок, така сè позачестени се препукувањата меѓу Светскиот македонски конгрес, кој беше иницијатор за собирањето потписи, и Владата, која ги демантира наводите на СМК дека го попречувала изјаснувањето на граѓаните. Стружани ја активираа Повелбата за осамостојување на Струга и велат дека ќе ги употребат сите легитимни и демократски средства на протест предвидени во неа. Од Кризниот штаб потенцираат дека ќе ги бојкотираат локалните избори, сите спортски и културни манифестации, без разлика дали се одржуваат во Струга, Македонија или во други земји, а ќе се продолжи и со блокади на сите магистрални и регионални патишта, со

интензивирање на нови форми на граѓанска непослушност.

Како и многу пати до сега, така и овој пат, изгласувањето на овој Закон покажа дека удобната фотелја е многу поважна од националните интереси, односно партиските се ставаат пред националните и државните. СДСМ реши да ги прифати барањата на ДУИ, кои, како што рече лидерот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски, немаат никаква врска со Рамковниот договор и така се направени, што оправдано оставаат простор за сомневање дека веројатно, и мож-

но е зад тие барања да има скриени намери.

ДИКТАТУРА

Токму во моментите кои и тоа како се важни за опстанокот на државата, пратениците заминаа на одмор, а на претседателот Црвенковски воопшто не му беше потребно време за размислување за да го потпише Указот на Законот за територијална организација на локалната самоуправа. Неговото изгласување покажа дека кај нас владее едноумието, иако во Уставот на Република

ДО ИЛИРИДА

Македонија пишува дека се гарантира слободата на уверувањето, совеста и јавното изразување на мислата. Но, кај нас, како што ќе потенцира и академик Блаже Ристовски, не само што имаме едноумие, туку имаме и еднопартиска диктатура. Сите се заточеници на лидерот, а најлошо е формирањето етнички партии. Тие веднаш треба да се ликвидираат, зашто тие веќе не се борат за власт, туку за територии.

Македонските власти, по сè изгледа, се откажаа од градот Струга и во иднина, по примерот на условувањата на српските егзарси,

како во случајот со "Прохор Пчињски", најверојатно сега ќе треба да бараат дозвола од Албанците да ја посетат куќата на Миладиновци. Можеби, и по примерот на Пелинце, куќа на Миладиновци ќе градат во друг град!

Претседателот на СМК, Тодор Петров, за "Време", изјави дека поранешниот претседател Борис Трајковски е ликвидиран поради тоа што отворено кажал дека нема да го потпише законот за територијална поделба во онаа верзија која му била презентирана пред неговата смрт. Според него, тогашниот премиер Бранко Црвенков-

ски му се заканувал на Трајковски со ликвидација ако му ја растури коалицијата со непрогласување на Законот.

СРАМ

По срамниот Рамковен договор, Законот за територијална поделба е уште една капитулација на македонските власти пред албанските коалициони партнери. Неговото донесување, случајно или намерно, се совпадна со тригодишнината од Охридскиот договор со кој беше запечатена судбината на македонскиот народ и на македонс-

ката држава. Иако, од неговото потпишување до ден-денес, константно се поставуваа прашањата за суверенитетот и територијалниот интегритет на државата, новата територијална поделба, ги потврди стравувањата на Македонците дека ќе ја изгубат својата држава. И покрај тоа што Договорот постигнат во вилата "Билјана" во Охрид предвидуваше да нема територијални решенија за етнички прашања, денес се направи токму спротивното. Со новата територијална поделба се формираа етнички чисти општини. Струга со приклучените рурални сре-

дини стана општина со доминантно албанско население, а Скопје со приклучување на Сарај и Кондово, стана двојазичен град.

Според новите законски решенија, бројот на општините во Македонија се намали од 123 на 84, од кои 10 се во рамките на Скопје. Од вкупниот број општини, 29 се двојазични и тоа 27 со албанскиот и две со турскиот покрај македонскиот јазик, а три се тројазични. Оние општини кои со новата територијална поделба ќе имаат претежно албанско население, слободно ќе можат да ги сменат имињата на училиштата, бидејќи тие ќе бидат во надлежност на општините. Според упатените во оваа проблематика, од септември во многу училишта во кои учат деца од повеќе националности, може да се повтори проблемот на тетовското село Шемшево. Реално е ваквиот проблем да се појави и со имињата на институциите и улиците во ваквите општини.

АЛИ АХМЕТИ ГО ПОЧИТУВА РАМКОВНИОТ ДОГОВОР, НО НЕ ГО ПОТПИШУВА

ПРОПАСТ

Три години по срамниот Охридски договор, се пока-

жа дека тој се донесе на штета на Македонците. Позитивни придобивки добија само Албанците. Македонските власти ги амнестираа припадниците на ОНА, и наместо в затвор ги "пикнаа" во Собранието. Им ја дадоа задачата токму на оние кои ја раскрвавија државата, да одлучуваат за иднината на оваа земја. Оние кои ја поведоа борбата за територии, извојуваа уште една победа - со новата територијална по-

ОБЕДИНЕТАТА ОПОЗИЦИЈА ЕДНОГЛАСНА ПРОТИВ ПОДЕЛБАТА

МИТИНГОТ ВО СКОПЈЕ ГО ИЗРАЗИ НЕЗАДОВОЛСТВОТО ОД ПОДЕЛБАТА НА ДРЖАВАТА СО КАТЕГОРИЧНО НЕ

ВЛАСТА СЕ ОТКАЖА ОД СТРУГА

делба во иднина ќе ги отцепат териториите од Западна Македонија.

Иако од власта коментираат дека спроведувањето на Договорот ни дава перспектива и оптимизам за европска Македонија, новата територијална поделба

може само да придонесе да ја снеса Македонија. Со изгласувањето на овој Закон не е затворено прашањето на Албанците. Всушност, и самиот Гзим Острени изјави дека досега се донесени околу 35 закони кои се обврска од Договорот, а

најзначајни за нив се законите за државјанство и за високо образование на албански јазик, а сега и Законот за територијална организација. Тие сега ќе се занимаваат со прашањето, односно донесувањето на законите за употребата на националните симболи и на јазиците.

Во овој контекст си го поставуваме прашањето какви ќе ни бидат грбот, знамето, химната. Дали во нив ќе бидат вметнати и албанските симболи. Досегашната практика покажа дека во име на Рамковниот договор се подметнуваат и измени во одредени законски решенија, кои не се никаква обврска од него. Таков е случајот, всушност, како што рече и Ганка Самоиловска - Цветанова, со Законот за трет државен универзитет, за државјанства и особено за територијална организација. Наместо тие решенија да ја негуваат мултиетничноста, произведува-

ат основа за бинационална држава.

Имајќи го предвид фактот што никој досега ја нема видено англиската верзија на срамниот Договор, останува дилемата дали територијалната поделба е навистина предвидена во него и што уште да очекуваме од Рамковниот. Како и да е, факт е дека овој Договор се издигна многу повисоко дури и од Уставот. Изминативе години, во негово име се вовеле втор службен јазик во Собранието и во општините во коишто живеат повеќе од 20 отсто од недоминантните заедници. Повикувајќи се на принципот за правична застапеност во јавната администрација се отпуштаат Македонци за да се вработат Албанци. Иако сите знаат дека војната во 2001 година се водеше за територии, а не за човекови права, Албанците сè уште тврдат дека биле омаљоважувани и дискриминирани.

ТЕРОРИСТОТ ХИСНИ ШАКИРИ- ПОТПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОБРАНИЕТО НА РМ

ЗЛОУПОТРЕБА

Три години по Рамковниот сè уште имаме контрадикторности. Претставниците на ДУИ се повикуваат на него, иако го немаат потпишано. А оние кои го потпишаа, денес велат дека тој бил само фарса. Зачудува зошто партијата на Али Ахмети организираше прослава на Попова Шапка по повод тригодишнината од Рамковниот договор и ако го поддржува тогаш зошто и не го потпише? Бранко Црвенковски и Хари Костов свесно одбегнаа да присуствуваат на прославата на Шапка, а ВМРО- ДПМНЕ своето отсуство го објасни со тоа дека не сака да учествува во неа бидејќи ја организира партија

која го злоупотребува охридскиот Рамковен договор заради остварување на идејата за Голема Албанија.

- "Тоа е партија, вели Александар Бичиклиски од ВМРО-ДПМНЕ, која се крие зад името на демократијата, а главни средства на дејствување ѝ се оружјето и теророт. ДУИ не ги почитува Уставот, знамето и законите".

Единствено од потписниците на Рамковниот договор, на прославата присуствуваше Имер Имери од ПДП.

Изминатиов период, претставниците на македонските власти постојано се занимава со албанското прашање, а заборавајќи на онаа одредба од Рамковниот договор со која се предвидува враќање на протераните Македонци

во родните огништа, градење на меѓуетничкиот соживот... Заразлика од албанските, владејачката гарнитура не знае или не сака достоинствено да ги одбележи настаните во кои загинаа македонските борци, и наместо да ги гони терористите, ние се гониме самите себеси. Имајќи ги предвид сè позачестените барања на Албанците, коментарот на ДПА дека Охридскиот договор не се реализира и дека нема да слават нешто што реално не постои, а од друга страна, пак, непотпишувањето на овој Договор од страна на ДУИ, се поставува прашањето - ќе треба ли да се прави ревизија или ќе имаме некаков нов договор.

БАРАЊА

На тригодишнината од Рамковниот договор, Албанците повторно се обидоа да ја промовираат идејата за Голема Албанија и за сеалбанско обединување. Пратеникот од Демократската унија за интеграција, Фазли Велиу, мозокот на бомбашките напади во Кичевско, поранешен припадник на ОНА, на манифестацијата во Радуша, се дрзна да каже дека следната година треба да се прослави една нова победа на сенационално и сеалбанско обединување. Иако, подоцна Велиу изјави дека мислел на духовното обединување, транспарентите кои можеа да се видат во Радуша ("Добрејдовте во неосвоивата тврдина Радуша", "Овде е упориштето на албанската национална сила", "Слобода и мир"), доволно говорат дека и не е токму така како што Велиу се обиде да ја смири топката.

Историјата на Албанците, како што објаснува и Фазли Велиу, не е завршена. Таа продолжува кон една национална цел и стратегија - Албанија, Косово и Арберија.

Опозиционите партии од албанскиот политички блок изјавија дека се подготвени

да ја реактивираат идејата за Илирида, бидејќи сметаат дека најавениот референдум против новите општини е против правата на Албанците. За Невзат Халили, почесен претседател на ПДП, не е важно името на државата.

- "Сеедно е дали новата целина ќе се вика албанска автономија, специјален статус или конфедерација. Битно е Македонија да се дефинира како заедница на две рамноправни држави, македонска република и албанска република", изјавил Халили за "Факти".

Како што е познато, во 1992 година ПДП и тогашната партија НДП организираа референдум за територијална автономија во Западна Македонија. Идејата за автономна Илирида никогаш не заживеа. Но, тоа и не треба многу да не охрабрува, напротив треба да не загрижува она што е наведено во политичката програма на Здружението на затвореници и политички оштетени лица.

- "Македонија ќе биде четврта конфедерална единица во 'Соединетите Албански Држави', ако Албанците се обединат во конфедерација според примерот на САД. Во оваа конфедерација, освен Македонија, ќе учествуваат три албански федеративни единици: Албанија, Косово и Илирида, односно делот од Западна Македонија во кој живеат Албанците. Трите албански федерални единици ќе бидат гарантите на вредностите на Македонците. Србија ја негира Македонската православна црква, Бугарија ја негира македонската нација, а Грција македонското име. Ние ќе ги почитуваме Македонците толку колку што тие нас ќе не почитуваат, без разлика што во таквата држава односот Албанци - Македонци би бил седум спрема еден", ја пренесува "Факти" изјава на претседателот на ова Здружение, Шпетим Положани.